

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XXXVIII No. 7
Abril 7, 2007

www.philippinerevolution.net

Editorial

Gamiton ang armadong kusog batuk sa pasismo kag terorismo sang rehimeng US-Arroyo

Nagapanawagan ang Partido Komunista sang Pilipinas sa Bag-ong Hangaway sang Banwa kag tanan nga rebolusyonaryong pwersa nga labi pa nga paiton kag palapnagon ang armadong paghimakas sa bug-os nga pungsod. Nagapanawagan man ini sa pumuluyong Pilipino nga palaparon kag pataason ang lebel sang mga pangmasang paghimakas batuk sa naga-singki nga pasismo kag terorismo sang rehimeng US-Arroyo.

Paagi lamang sa tanan-nga-bahin kag mabaskog nga bunal sa rehimeng US-Arroyo masabat ang mainit nga handum sang pumuluyo nga tapus-on ang brutal nga pagginahum kag silutan ang mga lider kag yabi nga tagapatuman sang mga pa-sistang polisiya sini.

Wala kaluoy subong nga ginatapna ni Arroyo ang tanan nga nagabuyagyag kag nagabato sa iya rehimen, labi na ang mga pwersa nga pinakaaktibo kag pinakamilitante sa pagbato. Desperado ini nga lutuson ang armado nga rebolusyonaryong kahublagan kag kag pahipuson ang hayag nga progresibo nga kahublagang masa, pati na ang malapad nga ligal nga oposisyon kontra-Arroyo. Sa desperado nga handum nga magdugay sa poder tub-tub 2010 ukon lampas pa diri, todo-todo nga nagasandig si Arroyo sa militar kag sa lapnagon nga paggamit sang kalakasan, kadungan sang malaut nga pagpaniplang, pagbinutig, pagpanuhol kag pagdinaya.

Ginahimo sang pasistang rehimen ang wala untat nga dalagkuan kag mapintas nga operasyon militar indi

lang sa mga ginadudahan nga baseng masa sang armadong kahublagan sa kaumhan. Ginatambakan subong sang mga tropang militar pati ang mga komunidad sang mga imol kag mga eskwelahan sa kasyudaran kon sa di-in mabaskog ang mga progresibo kag demokratikong organisasyon kag partido. Ginalagas kag ginaipit sang mga nagaoperasyon militar ang mga aktibista kag ginapahug ang pumuluyo agud indi sila magsuporta sa mga organisasyon nga ini.

Kadungan man, wala untat ang kampanya sa pagpa-

***Mga tampok sa
isyung nga ini...***

**Mga aksyong militar
sa ika-38 anibersaryo
sang BHB** PAHINA 3

**Arroyo, nagkasala—
Permanent People's
Tribunal** PAHINA 4

Ka Satur, ginhilway na
PAHINA 9

matay nga nagatarget sa mga lider kag katapu sang mga progresibong partido kag organisasyon sang mga mamumugon, mangunguma, kaba-baihan, pamatan-on, abugado, doktor, tawong-simbahan, tagasakdag sang tawhanong-kinamatarung kag myembro sang midya.

Wala preno ang rehimen sa mga pasistang atake sini sa pumuluyo bisan pa ara sa sentro ini subong sang pangkalibutanon nga atensyon. Nagadamu nga nagadamu na ang mga internasyunal nga institusyon, organisasyon, gubyrno kag mga kilala nga personahe nga maid-id maghibalo, nagapahayag sang labaw nga kabalaka kag nagakundenar sa lapnagon nga pagpamigos kag paglapak sa tawhanong-kinamatarung.

Nagabukal ang balatyagon sang pumuluyo nga nagasinggit sang katarungan. Labi pa nga ginagatungan sang nagapadayon kag nagalala nga pasistang kahayupan kag terorismo sang rehimen US-Arroyo ang nagalpnagon nga kalayo sang pagbato sang pumuluyo. Mismo si Arroyo kag ang mga pasistang idu-ido sini ang nagatudlo sa pumuluyo sang dalan sang armadong paghimakas bilang kinahanglanon nga paagi sang pagbato.

Sa atubang sang wala hawid nga pamasista sang rehimen, obligasyon sang BHB nga himuon ang abot-masaranggan para sabton ang demanda sang pumuluyong Pilipino nga tapuson kag silutan ang kriminal nga nagaharing guban. Ginabilang sang BHB nga may pinakamabug-at nga salabton sa mga pagpamatay kag pasistang krimen si Gloria Arroyo bilang *commander-in-chief* sang reaksyunaryo nga armadong pwersa kag ang iya mga yabi nga kahimbon.

Pinakaimportante nga hilikuton subong sang Bag-ong Hangaway sang Banwa kag bilog nga rebolusyonaryong kahublagan ang pagpasingki sang pagpakig-away gerilya agud paslawon kag batuan ang pamasista sang rehimen Arroyo. Dapat hingalitan ang sitwasyon agud magrekrut sang linibu-libo pa nga Pulang hangaway, pabaskugon ang hangaway sang banwa kag maglunsar sang mga taktikal nga opensiba. Kadungan man, kinahanglan padayon nga paglig-unon kag padamuon sang BHB

ang mga prenteng gerilya kag palaparon ang baseng masa, tukuron ang rebolusyonaryong gahum pangpolitika kag isulong ang rebolusyong agraryo kag rebolusyonaryo nga kahublagang masa sa kaumhan.

Paagi sa pagpasingki sang inaway banwa, napakita sang rebolusyonaryong pwersa kag pumuluyong Pilipino nga indila magpalupig kag handa sila nga batuan kag lutuson ang pasistang brutalidad kag terorismo. Dapat agawon sang BHB ang inisyatiba halin sa kaaway kag kaptan ini. Matigayon ini paagi sa paglunsar sang

Paagi sa pagpasingki sang inaway banwa, napakita sang rebolusyonaryong pwersa kag pumuluyong Pilipino nga indila magpalupig kag handa sila nga batuan kag lutuson ang pasistang brutalidad kag terorismo.

mas madamu nga taktikal nga opensiba nga mas masunson sangsa mga atake sang kaaway sa hangaway sang banwa sa tanan nga rehiyon, prubinsya kag prente, labi na sa mga lugar kon sa diin mas daku kag mas mabaskog ang mga rebolusyonaryong pwersa. Hatagan prayoridad ang mga taktikal na opensiba nga makatuga sang daku nga epekto pulitikal, makasamad sang daku sa mga plano sang kaaway, makapapas sa maluya nga bahin sang kaaway kag makaagaw sang ila armas. Iprayoridad man ang mga pag-aresto kag pagsilut sa pinakapasista nga mga pwersa sang kaaway labi na ang may direkta nga kahilabtan sa mga pagpamatay, pagkuot kag pagtor-tur.

Ang sunud-sunod nga mabaskog nga bunal sa ulo kag mas madamu pa nga hanot sa lawas nga ihatag sang BHB, kadungan ang malaparan kag masingki nga kahublagang protesta kag nanarisaring mga paghimakas sang pumuluyong Pilipino ang magatiphag sa mga haligi sang rehimen nga magapadulong sa pagpukan sini.

AB

Tuig XXXVIII No. 7 Abril 7, 2007

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa lengwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa *Philippine Revolution Web Central* nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.org

Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Malab-ot kami paagi sa e-mail sa: angbayan@yahoo.com

Kaundan

Editorial

Mga akyong militar sa anibersaryo

Arroyo, may sala—PPT

Panugod na report ni Prof. Alston, ginsumiter sa UN

Singgit sang bug-os

nga kalibutan

Dugang pagpanguot, pagpamtay

9 anyos nga bata, ginpatay

sang militar

Ka Satur, ginhilway na

Mga nominado sa *party-list*,

ginalikum sa publiko

Dalok sa pondo

Anomalya sa pag-imprenta sang balota

Balita

1

3

4

5

6

7

8

9

10

11

11

13-14

Ang *Ang Bayan* ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas

Mga aksyong militar sa pagsaulog sang ika-38 anibersaryo sang BHB

I ndi magnubo sa 16 ka mabaskog nga armas ang naagaw sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa mga armadong aksyon sa nagkalain-lain nga kapuluan sining Marso. Lima ka pwersa sang rehimen ang namatay kag apat ang napilasan sa mga aksyong militar nga ini. Duha naman ka masupog nga berdugo ang ginsilutan. Duha sa mga armadong aksyon ginlunsar sadto mismo nga Marso 29 bilang pagdumdum sa ika-38 nga anibersaryo sang BHB.

Sa Masbate. Tatlo ka elemento sang PNP Special Action Force ang napatay sang lambatan sila sang BHB sa Barangay Lahong, Baleno sining Abril 3. Lakip ang mga pulis sa reimporsment nga magalagas tani sa yunit sang BHB matapos nga magsalakay kag disarmahan ang mga gwardya sang Filminera Resources Corp. sa Barangay Bariis sa kaingod nga banwa sang Aroroy sadtong Abril 3.

Ginhatagan naman sang mga Pulang hangaway sang silut nga kamatayon si SPO4 Ruben Cana sadtong

Marso 17. Nakumpiska kay SPO4 Cana ang isa ka M79 *grenade launcher*, isa ka M16, isa ka Garand, duha karbin, duha ka *shotgun*, isa ka M14, duha kal. 22 rebolber kag mga magasin sang nagkalain-lain nga baril. Suno sa Jose Rapsing Command, kumand sang BHB sa prubinsya, ginsilutan sang kamatayon si Cana sa mga kaso nga pagpamatay, pagpanunog, pagpangawat karbaw kag pagpamuyong. Pinakamabug-at niya nga sala amo ang malala nga paglapas sa tawhanong-kinamatarung.

Sa Abra. Tatlo ka pulis ang napatay kag isa ang malubha nga napilasan sa ambus nga ginlunsar sang Agustin Begnalen Command (ABC) sang BHB sa Barangay Pacoc-Tampac, Lacub sadtong Marso 29. Suno sa inisyal nga report, natabo ang ambus bandang alas-11:45 sang aga kag naglawig sang 15 minutos. Pagkatapos sang inaway hilway nga nakaatras ang mga Pulang hangaway samtang padayon pa nga nagapinalupok ang kaaway tubtub nga suga-

ton sila sang isa ka helikopter nga Huey bandang alas-4:30 na sang hapon. Ang ambus pagsilut sa malala nga pagpang-abuso sang militar sa pumuluyo ditto.

Surigao del Sur. Pito ka mabaskog nga riple, pito ka radyong VHF kag isa ka *laptop computer* ang nakumpiska sang BHB sa reyds sa isa ka kumpanya sang troso sa Sityo Mendoza, Raja Cabungsuang, Lingig sadtong Marso 20. Sorpresa nga ginsulod sang mga hangaway ang *compound* sang kumpanya kag wala na makabato ang mga gwardya. Nagmadinalag-on ang reyds nga wala lupok kag wala sang kahalitan sa magtimbang nga bahin.

Marso 29, bandang alas-6 sang aga, ginharas sang BHB ang detachment sang CAFGU sa *compound* sang konsesyon sa pagpangtroso sang Surigao Development Corp. nga ginatag-iyahan sang pamilya Puyat. Matapos sini ginlambatan sang mga Pulang hangaway ang nagreimpors nga tropa halin sa 58th IB nga sakay sang isa ka *dump truck*. Tatlo ka elemento sang CAFGU ang napilasan sa pag-ambus nga ginhimo sa Barangay Pakwan, Carmen, Surigao del Sur. Ang aksyon nga ginlunsar sang BHB amo ang sabat sa tuman kadamu

Bunal sa ginakangil-aran nga rehimen

SA pagsaulog sang ika-38 anibersaryo sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB), ginpagguwa sang Sine Proletaryo ang bidyo nga ginatig-uluhan Bigwas. Ang Sine Proletaryo ang kamot sang Kawanihan sang Impormasyon sang Partido Komunista sang Pilipinas.

Ang *Bigwas* nagatalakay sa desisyon kag kahandaan sang BHB nga pasanyugon ang mga taktikal nga opensiba sa bilog nga kapuluan bilang sabat sa nagasingki nga paglapas sa tawhanong-kinamatarung sa idalum sang rehimenng Arroyo. Tampok sa bidyo ang mga hinun-anon sa mga lider kag tagapamaba sang rebolusyonaryong kahublagan sa bilog nga pungsod.

Ang bidyo ginapanagtag sa pormat nga VCD kag DVD. Malantaw kag makuha man ini sa internet: sa *website* sang rebolusyong Pilipino (www.philippinerevolution.net) kag sa popular nga YouTube. Malantaw kag makuha man sa nasambit nga mga *website* ang bidyo sang mga ambahanon nga "Pagbati" kag "Panaghoy," nga orihinal nga komposisyon nga gingamit sa *Bigwas*.

AB

Sundan sa "Mga aksyong..." pahina 4

Husgar sang Permanent Peoples' Tribunal kay Arroyo- may sala

Ginsug-alaw sang nagalanog nga palakpak ang husgar nga ginpanaog sang Permanent Peoples' Tribunal (PPT) sa mga kaso nga ginpasaka batuk kay Gloria Arroyo kag George W. Bush sadtong Marso 25 sa The Hague, The Netherlands. Sa atubang sang masobra 300 nga nagtambong, ginhusgaran nga may sala ang gubyernong Arroyo kag ang kahimbon sini nga gubyernong Bush sa tatlo ka kaso nga mabug-at nga krimen sa pumuluyong Pilipino.

Sa sulod sang tatlo ka adlaw nga wala'y untat nga pagbista, ginpama-

tian sang mga hukom ang mga pagsaysay sang mga eksperto, biktima kag ila mga pamilya kag gintun-an ang kinahun-kahon nga ebidensya antes desisyunan ang mga krimen nanday Arroyo kag Bush sa masunod nga mga krimen:

> Lapanagon kag sistematiko nga paglapas sa mga kinamatarung sibil kag pulitikal, ekstrahudisyal nga pagpamatay, pagkuot kag pagkadula, masaker kag tortyur

> Lapnagon kag sistematiko nga paglabag sa mga tawhanong kinamatarung pang-ekonomya, pangka-

tilingban kag pangkultura

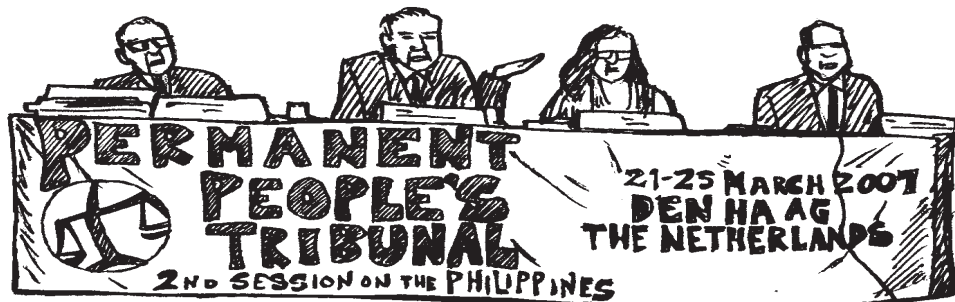
> Lapnagon kag sistematiko nga paglapas sa pungsodnon nga sobe-ranya kag kahilwayan

Ang bag-o lang matapos nga sesyon sang PPT kaangot sa Pilipinas amo ang pangaduha na sa kasaysayan sini. Ang una nga sesyon ginhiwat sadtong 1980. Sa una nga sesyon sini, ginhusgaran sang PPT nga may sala ang diktaduryang Marcos kag gubyernong US sa sistematikong paglapas sa soberanya, mga tawhanong-kinamatarung kag mga kinamatarung demokratiko kag sosyo-ekonomiko sang pumuluyong Pilipino.

Ang lupon sang mga hukom sang PPT ginpamunuan ni Fr. Francois Hutart, isa ka Belgian kag direktor sang Centre Tricontinental, isa ka internasyunal nga institusyon nga nagabulig sa nagakalain-lain nga kahublagan pangkatilingban sa kalibutan. Suno sa iya, tuman kadamu ang ila nabaton nga mga ebidensya kag testimonya nga nagapamatuod sa krimen sang mga akusado nga sanday Arroyo kag Bush kag mga kahimbon nila.

Sa mga pagbista sining Marso 21-23 antes ang pagusgar, ginpasadahan sang PPT ang kasaysayan sang kabudlayan kag pagbato sang pumuluyong Pilipino halin sadtong una nga sesyon. Suno sa mga hukom, wala sila sang nakita nga pagbag-o sa pangpulitika kag sosyo-ekonomiko nga kahimtangan sang Pilipinas. Tigaylo, naggrabe pa ang pagsakripisyo kag pag-antos sang pumuluyong Pilipino sining nagligad nga 27 tuig.

Siling nila, ang kahimtangan nga ini ang nagaduso sa pumuluyo nga magbato kag organisahon ang ila kaugalingon sa mga progresibo kag demokratiko nga asosasyon. Ang mga organisasyon nga ini subong ang target sang brutal kag madugo nga kampanya sang pagpang-ipit kag pagpamatay sang rehimeng Arroyo.

"Mga aksyong..." halin sa pahina 4

nga reklamo sang pumuluyo sa lugar bahin sa pagpamintas sang kumpanya sang troso nga nagasakup sang 33,000 ektaryas.

Sa Samar. Isa ka M16 ang naagaw sang mga gerilya sang BHB sang lusubon nila ang isa ka tsekpoynt sang PNP sa Sityo Talahib, Trinidad, Calbayog City sadtong Marso 23. Duha ka pulis ang napatay sa inaway kag hilway nga nakaatras ang mga hangaway.

Sa Northern Samar. Ginhatagan sang silut nga kamatayon sang isa ka tim sang BHB sa Northern Samar si Sgt. Jose D. Baccol sang 52nd IB sa Barangay Bugay, Las Navas sadtong Marso 11. Si Baccol ahente sang Military Intelligence Group nga nakadestino sa mga banwa sang Las Navas, Catubig kag Pambujan. Siya ang *handler* kag organisador sang mga importer sang militar sa mga banwa nga ini kag responsable sa tuman kadamu nga pagpang-ipit kag pagpatay sa mga katapu sang mga ligal nga organisasyon kag mga ordinaryong pumuluyo sa lugar. Responsable man siya sa pagreyd sa pila ka base sang BHB sa Las Navas kag Catubig halin pa sadtong 2001. Gnkalipay sang pumuluyo ang ginhimo nga pagsilut.

AB

Ginhusgaran man sang korte ang rehimeng Bush bangud, siling sini, ang mga paglabag sa tawhanong-kinamatarung kag mga krimen sang rehimeng Arroyo indi pwede nga ibulag sa mga polisiya pang-ekonomya kag militar sang US kag sa “gera kontra-terorismo” nga gindeklarar ni Bush sa Pilipinas kag sa iban pa nga bahin sang kalibutan.

Gintumod man sang PPT ang “sentral nga papel” sang Armed Forces of the Philippines (AFP) sa kampa-nya sang pagpang-ipit kag pagpamatay. Suno sa mga hukom, nagaserbi ini nga pangunahong instrumento sa pagpanglupig kag pagpatuman sang ekstraligal nga mga operasyon nga ginaubayan kag ginapondohan sang mga ahensya pangseguridad kag “pangkontra-insurhensya” sang US. Ang pagsalig ni Arroyo sa US kag sa armadong hangaway nga ginhanas sang US amo ang yabi sa pagpabilin sang iya rehimen.

Gintumod sang PPT nga ang Oplan Bantay Laya ang pinakaulihi nga porma sang programa “kontra-insurhensya” nga ginsuguran sa idalum sang diktaduryang Marcos. Siling sini, ang OBL na ang produkto sang masobra tatlo ka dekada nga napaslawan nga pagtinguha nga tapnaon ang pagbato sang pumuluyo.

Sa husgar nga ini, tuman kaathag nga gintumod sang PPT ang rehimeng Arroyo bilang kriminal sa mga pangpulitika nga pagpamatay, pagkuot, pagtortur kag iban pa nga kalakasan sa mga aktibista kag pumuluyong Pilipino. Isa ini sa pinakaabante nga analisis halin sa internasyunal nga komunidad. Suno sa mga nag-akusar, nalabawan pa sini ang ginalauman nila nga husgar.

Awtomatiko nga igasumiter sang PPT ang naabot sini nga husgar sa European Commission, United Nations Human Rights Council (UNHRC) kag iban pa nga internasyunal nga institusyon kag nagkalain-lain nga gubyerno. Bangud sa lapnagon nga paglabag sang rehimeng Arroyo sa tawhanong-kinamatarung, ginarekomendar sang PPT ang gilayon nga pagkuha sang Pilipinas bilang myembro sang UNHRC.

Upisyal nga gin-imbatar sang PPT ang gubyerno ni Arroyo kag sang US, pero nagbalibad ang mga ini nga magpartisipar sa pagbista. Sa baylo, gin hikayan sini ang korte kag ginaatake ang integridad sang mga hukom kag mga nagtambong. Ginapakita ni National Security Adviser Norberto Gonzales ang iya labaw nga pagka-ignorante sang painsulto nga tawgon niya nga isa ka “international communist kangaroo court” ang PPT.

Ginkalipay naman sang mga pamilya sang biktima, mga organisasyon nga nagapangapin sa tawhanong-kinamatarung kag mga progresibong organisasyon kag personahe ang husgar sang PPT. AB

Panugod nga Report ni Alston, ginsumiter sa UNHRC

Pormal nga ginsumiter ni Prof. Philip Alston ang piya pauna nga report sa UN Human Rights Council sadtong Marso 28. Kumparar sa nauna niya nga report nga ginbasa sadtong Pebrero antes siya maghaling sa Pilipinas, mas direkta niya nga gintumod ang “wala duda nga responsibilidad” sang militar kag pulisya sa mga nagakatabo nga pagpamatay sang mga aktibista. Siling niya, ang mga polisiya sang nagaharing rehimen kag ang ginapalapnag nga kaisipan sa mga militar kag pulis ang ugat kag nagaserbi nga balayon sang mga ekstrahudisyal nga pagpatay.

Suno kay Alston, ang paglunsar sang Armed Forces of the Philippines (AFP) sang “pangpulitika nga gera” madasig nga nagakadto sa paggamit indi lang sang mga tinaga kundi sang pusil batuk sa mga progresibong pwersa. Pinakadramatiko nga paglaragway sini ang nakuha niya nga 110-

pahina nga *order of battle* sang AFP, kon sa diin nakalista ang madamu nga lider kag myembro sang mga progresibong organisasyon nga ginakabig nga “di-lehitimo” kag dapat “nyutralisahan.” Daku nga numero sang mga indibidwal sa nasambit nga listahan ang naging biktima na sang pangpulitika nga pagpamatay.

Siling ni Alston, “ang duha ka pinakaimportante nga basehan nga ugat sang nagakatabo nga mga ekstrahudisyal nga pagpamatay sa mga aktibista amo ang pagpanamad kag pagbansag sa mga organisasyon sang pumuluyo bilang mga ‘prenteng organisasyon’ sang PKP kag mga ‘kaaway sang estado’; kag ang estratehiya nga ‘kontra-insurhensya’ sang gubyerno nga nagadabok ukon nagahatag-dalan sa mga ekstrahudisyal nga pagpamatay sa mga aktibista kag iban pa nga mga ‘kaaway.’”

Gintumod man niya ang pagkadoble-kara sang rehimeng Arroyo sa halambalanon sang paglubad sa mga ekstrahudisyal nga pagpamatay. Siling niya, nagapakita ang rehimen sang kuno mga tikang para imbestigahan ang mga pagpatay. Pero nagaguwa nga kadam-an sa sa-

lambiton sini nga tikang inutil kag tubtub sa papel lamang. Mabaskog nga ginkastigo ni Alston ang nagkalain-lain nga organo sang gubyrno, lakip na ang Malacanang bangud sa "pagkapasibo, nga halos nagalab-ot sa pagbuhi sang responsibilidad." Siling niya, pinakadaku nga sablag sa ano man nga tikang para mapasabat ang mga nagabusos sa gahum amo ang mismo mga mandu sang Malacanang nga nagapugong sa mga upisyal sang gubyrno kag militar nga magpartisipar sa kaangot nga mga pagbista sa lehislatura. Ginpakamalaut ni Alston ang Committee on Human Rights sang Senado nga ginapamunuan ni Sen. Juan Ponce-Enrile nga hayagan nga nagabalibad nga imbestigahan ang lapnagon nga mga paglapas sa tawhanong-kinamatarung sa manabaw nga kabangdanan wala kuno ini ginaamot sa paghimo sang layi.

Ginkastigo man ni Alston ang Department of Justice bangud sa tuman sini ka iresponsable kag kawad-on sang ano man nga interes nga sakdagon ang tawhanong-kinamatarung. Siling niya, ginatugyan lamang si-

ni sa pulisya ang kadam-an sa mga kaso.

Sa amo man, siling ni Alston, bisan may konstitusyunal nga responsibilidad ang Office of the Ombudsman nga imbestigahan ang mga pangpulitika nga pagpamatay sa pungsod kag bisan may espesyal ini nga yunit nga nakatumod sa amo nga kaso, wala sini ginahimo ang amo nga katungdanan. Wala ginaaksyunan ang bisan isa man lang sa 44 kaso sang pagpamatay nga ginpasaka diri halin 2004 tubtub 2006.

Ginhambal pa ni Alston nga makaligad ang isa ka bulan halin sang ginpagguwa niya ang iya inisyal nga report, wala siya sang makita nga rason para maglaum nga lubaron sang rehimen ang mga kaso. Nagpaandam siya nga makaluluoy ang pagaabtan sang rehimen ang Arroyo kon indi sini maareglo ang alatubangon nga halambalanon sang mga pangpulitika nga pagpamatay. Siling niya, ginaduso lamang sini ang mga grupong oposisyon nga "magpabukid" sangsa mag-entra sa mga parlamentong proseso.

AB

Singgit sang bug-os nga kalibutan: Untaton ang pagpamatay!

Padayon nga nagalapad ang ku-bay sang mga internasyunal nga organisasyon, ahensya kag prominente nga indibidwal nga nagakundenar sa rehimen ang Arroyo kag sa polisiya sini sang ekstrahudisyal nga pagpamatay sa mga nagapamatuk sa pagginahum sini. Nagalapad man ang panawagan nga hatagan sang hustisya ang mga biktima.

Archbishop Emeritus Desmond Tutu. Nanagawan si Archbishop Emeritus Desmond Tutu sang South Africa nga untaton ang mga pagpamatay sa mga aktibista kag mahaayag sa Pilipinas. Si Tutu nagbaton sang Nobel Peace Prize sadtong 1984 bilang pagkilala sa iya pagbato sa rasista nga pagpamigos kag pagsulong sang patas nga kinamatarung sibil para sa tanan.

Nagasuporta si Archbishop Tutu sa paghimakas para agumon ang hustisya para sa mga biktima sang pagpamatay sa Pilipinas kag sa pagbista sang Permanent Peoples' Tribu-

nal (PPT) sa mga kaso kriminal sang rehimen ang US-Arroyo. Suno kay Tutu sa iya mensahe sang pagsuporta sa PPT, "samtang kita nagahambal, ang mga utod naton sa Pilipinas nga nagapakig-away para sa hustisya kag kaayuhan ginapamatay."

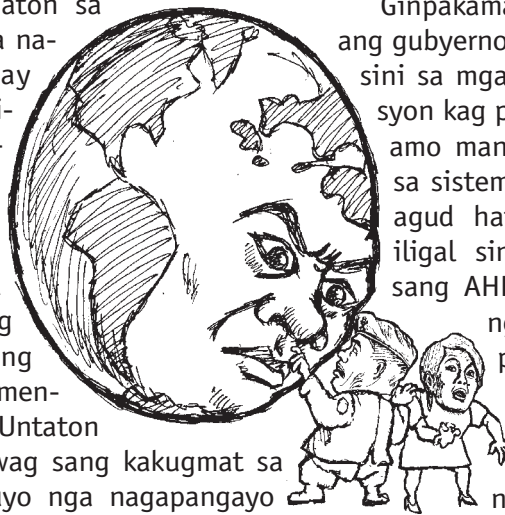
Mabaskog niya nga ginapahayag sa rehimen ang Arroyo ang mensahe nga "Untaton ang pagsabwag sang kakugmat sa mga pumuluyo nga nagapangayo sang hustisya sa inyo nga pungsod. Untaton ang paggamit sang ginatawag gera kontra-terorismo agud lupigon kag patyon ang inyo nga pumuluyo."

AHRC. Ginpakamalaut sang Asian Human Rights Commission

(AHRC) ang rehimen ang Arroyo sa pagpabugal sini nga kuno mga kadalag-on sa ekonomya bilang pamatuod sang ginasing niya nga malig-on nga demokrasya sa pungsod. Ang AHRC isa ka grupo nga nagasakdag sa tawhanong-kinamatarung nga gintukod sadtong 1984 kag nakabase sa Hongkong.

Ginpakamalaut man sang AHRC ang gubyrnong Arroyo sa pagtapna sini sa mga nagabato sa mga aksyon kag polisiya sang gubyrno, amo man sa pagmanipular sini sa sistemang pulitikal kag ligal agud hatagan-rason ang mga iligal sini nga aksyon. Siling sang AHRC, wala sang matuod nga demokrasya sa Pilipinas bangud halos adlaw-adlaw ginabiktima ang mga aktibista sang ekstrahudisyal nga pagpamatay, pagkuot, pagpanortyur kag pagpang-atake.

Report sang UNHRC. Ginsumiter sang delegasyon halin sa Pilipinas ang report nga ginatig-uluhan nga "Let the stones cry out!" sa pulong sang United Nations Human Rights

Council (UNHRC) sadtong Marso 19 sa Geneva, Switzerland. Nanguna sa delegasyon ang mga tiglawas sang National Council of Churches in the Philippines (NCCP), Philippines Ecumenical Bishops' Furom, United Church of Christ in the Philippines kag Moro Christian People's Alliance. Upod man nila ang tiglawas sang United Methodist Church sa US. Ginisponsor sang World Council of Churches (WCC) kag sang Lutheran World Federation (LWF) ang partisipasyon sang delegasyon nga ini sa pulong sang UNHRC.

Unod sang report ang mga paglabag sa tawhanong-kinamatarung sa Pilipinas kon sa diin tampok ang ekstrahudisyal nga pagpamatay sa mga indibidwal nga anti-Arroyo. Sa amo man, ginlakip sang delegasyon sa ila report ang "kolektibo nga panawagan para sa hustisya sang libu-libo nga Pilipino... nga nakaeksperensya sang masingki nga paglabag sa tawhanong-kinamatarung

sa idalum sang estratehiya nga 'kontra-insurhensya' kag kontra-terorismo sang gubyerno."

IPU. Indi lamang ang pagpangpreso kag pagpang-ipit sa mga tiglawas sang progresibong partido ang pagaimbestigahan sang Inter-Parliamentary Union (IPU) kundi pati man ang mga kaso sang pagpamatay kag pagkuot sa mga aktibista. Ang IPU isa ka pangkalibutanon nga organisasyon sang 140 lehislatura, lakip ang Pilipinas. Magaabot sa Abril ang tim halin sa IPU nga maga-imbestiga sa kahimtangan sang tawhanong-kinamatarung sa pungsod.

Wala pa gani makaabot sa pungsod ang tim nga ini gilayon na nga ginbastos sang tatlo ka kandidato sa pagkasenador sang kampo ni Arroyo sa pagsiling nga wala sila sang kinamatarung nga mag-imbestigar sa pungsod.

Mga simbahan sa Canada. Nagpetisyon sa parlamento ang mga simbahan sa Canada nga maghimo

ini sang imbestigasyon sa mga kaso sang ekstrahudisyal nga pagpamatay sa Pilipinas. Ang petisyon amo ang pagsabat sa panawagan sang mga lider-simbahan sa Pilipinas para sa pagkig-isa batuk sa pagpamatay.

FIDH. Ginpili sang Federation Internationale des Droits de L'homme (FIDH ukon International Federation for Human Rights) ang Pilipinas nga pagalunsaran sa Asia sang tui-gan nga report sini para sa 2006. Ang FIDH amo ang isa ka pangkalibutanon nga alyansa sang mga grupo nga nagatib-ong sa tawhanong-kinamatarung nga ginatukod sadtong 1922 kag nakabase sa France. Ginalakipan ini sang 141 grupo halin sa masobra 100 pungsod.

Ginpili sang FIDH ang Pilipinas pangunahon bangud sa ginasiling sini nga madasig nga pagdamu sang mga paglabag sa tawhanong-kinamatarung sa pungsod kumparar sa iban nga pungsod sa Asia. **AB**

Duha ka lider-mangunguma sa Cagayan, brutal nga ginpatay

Duha ka lider-mangunguma kag duha pa ka myembro sang mga progresibong organisasyon ang pinakaulihi nga biktima sang pasistang kampanya sang rehimeng Arroyo halin Marso 10 tub-tub Abril 4.

Abril 4. Nakit-an ang mga bangkay nanday Arthur Orpilla kag Dionesio Battad, lunsay 50 anyos ang panuigon, sa bibi sang Cagayan River sa banwa sang Lallo, Cagayan. Nabutang ang mga bangkay sa duha ka *plastic bag* nga pangbasura sa idalum sang Magapit Bridge. Tadtad sang buno si Orpilla samtang mga mga igo sang bala si Battad.

Sanday Orpilla kag Battad pareho nga myembro sang Anakpawis kag sang Kagimungan ti Cagayan Valley, alyado nga organisasyon sang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas ng Pilipinas (KMP). Suno sa KMP, sanday

Orpilla kag Battad lunsay ginapaandaman sang militar antes sila kuoton kag patyon.

Suno sa KMP, nagkadto sa isa ka detatsment sang 17th IB sanday Orpilla kag Battad sadtong Marso 27 pero wala na siya makapauli. Ang mga residente sang Bagunot ginaobligar sang militar nga magreport sa detatsment sa aga antes magkadto sa trabaho kag sa gab-i antes mag-uli sa tagsa-tagsa nila nga puluy-an.

Abril 3. Ginkuot si Lourdes "Nanay Ode" Rubrico, 61, sa Barangay Sta. Cruz, Dasmarinas, Cavite. Si Nanay Ode ang presidente sang Umaga Federation sa idalum sang Kalipunan ng Damayang Mahihirap (Kadamay) sa Cavite. Alas-2:30 sang hapon, samtang nagapamati sang Pasyon si Nanay Ode ginpalapitan siya kag ginguyod sang anum ka armadong lalaki kag ginsakay sa kolor

brown nga van nga may plaka XRR-428.

Marso 14. Ginpatay sang mga berdugo sa idalum sang 4th ID si Godofredo Garay, 46, isa ka negosyante kag aktibong myembro sang Bayan Muna. Ginluthang siya sa iya balay sa Purok 4, Wasian, Rosario, Agusan del Sur. Matapos ang pagpatay ginapalapta sang AFP ang kabutigan nga si Gary ginpatay sang BHB.

Ginluthang naman sang 16 ka beses sang duha ka nakabonet kag nakamotorsiklo nga lalaki si Cipriano Ligaspo, 43, sa Masapia, San Andres, Bunawan, Agusan del Sur, pila ka metro lang ang kalayuon sa kampo sang militar. Ginluthang siya samtang nagapauli sa iya balay sa Sta. Monica, Bunawan Brook, Bunawan. Antes patyon si Ligaspo, pila ka beses siya nga ginharas kag ginpahug nga patyon sang mga suldado. Gin-akusahan siya sang mga militar nga tagasuporta sang BHB. Sadtong Pebrero 20, gindakup sang mga suldado si Ligaspo, ang iya utod kag lima pa ka mga mangunguma. Ginsakay sila sang mga suldado sang 36th IB sa trak kag gindetiner sa hedkwarters sa Scaling, Barangay San Roque, Bislig City, Surigao del Sur. Ginkuhaan sila sang retrato kag bidyo.

Gin-imbetiga sila nga wala sang abugado sa separado nga kwarto kag ginapaidalum sa sikolohikal nga tortyur. Ginhilway sila pero ginpaandaman nga patyon kon padayon kuno sila nga magasuporta sa BHB.

Marso 10. Gindakup si al Jakirani, 17, sang lima ka suldado halin sa Naval Intelligence Special Group (NISG). Si Jakirani, isa ka drayber sang *pedicab*, pwersahan nga ginsakay sa isa ka *navy boat* padulong sa Zamboanga City samtang nagabantay siya sang pasahero sa pyer sa Isabela City. Gindakup sila sa pagkapareho sang iya ngalan sa isa ka "Abu Usman" nga dalahig sa kidnapping sa Golden Harvest sadtong 2001. Onse anyos pa lamang si Jakirani sadto.

Gintortyur si Jakirani samtang ginaimbestiga. Nagguwa sa iya *medical examination* nga nag-angkon siya sang mga pilas sa dughan kag tiyan. Ginsaysay ni Jakirani nga ginbakol siya kag tatlo ka beses nga kinuryente sa iya kinatawo samtang ginapaidalum sa interogasyon.

Ang matuod nga ngalan ni Jakirani amo si Al Jakirani Y Alih nga indi pareho sang ngalan sang ginasingling lider sang Abu Sayyaf nga si Al Hari Jakiri Y Alidjan nga kilala sa tagwag nga Abu Usman. Sa pihak sang pagsayup, nagapabilin gihapon nga nakahunong si Jakirani.

Ginkundenar sang Suara Fatimats (Suara Women), isa ka organisasyon sang kababaihang Moro ang pagdakup kag pagbilanggo kay Jakirani. Siling nila, ginlapas ang mga kinamatarung ni Jakirani sa idalum sang UN Convention on the Rights of the Child kag sang Revised Penal Code. Ginapanawagan sang Suara Fatimats ang gilayon nga paghilway kay Jakirani kag ang pagsilut sa mga suldado nga nagdakup kag naghunong sa iya.

AB

9 anyos nga bata, ginpatay sang militar

Mabaskog nga ginkundenar sang Partido Komunista sang Pilipinas ang pagpatay sang mga tropa militar sa siyam ka tuig nga si Grecil Galacio sining Marso 31 sa Purok 6, Barangay Kahayag, New Bataan, Compostela Valley kag sa pagpalapta sang kabutigan nga siya isa ka "bata nga suldado" sang BHB.

Alas-8 sang aga sang maglisensya si Grecil kag ang iya manghod nga lalaki nga si Gary, 6, sa ila ginikanan agud maligo sa sapa. Pila ka tion lang, ginsalakay sang mga suldado ang sityo kon sa diin nagapahuway ang isa ka tim sang mga Pulang hangaway. Nagdalagan palayo sa ila puluy-an sanday Gregorio Galacio kag Virginia Buya, mga ginikanan ni Grecil, dala ang duha pa nila nga magagmaynga anak.

Wala-sang-inugbato nga ginluthang sang mga suldado si Grecil samtang nakulbaan ini nga nagalikaw sa lukpanay. Naigo siya sa tuo nga siko kag sa wala nga sentido. Agud takpan kag hatag-rason ang ila krimen, ginpalapta sang AFP ang tuman kadaku nga kabutigan nga si Grecil isa ka hangaway sang BHB. Suno kay Brig. Gen. Carlos Holganza, nakita pa sang mga suldado nga may dala nga armas si Grecil, bagay nga mabaskog nga ginpangin-wala sang iloy niya nga si Virginia. Siling niya, "Magamay pa anak ko, nwebe anyos. Tapos hambalon nila nga NPA siya?"

Ginkastigo man sang PKP ang mga ginhimo nga pagpangbastos sa bangkay ni Grecil sang butangan ini sang mga suldado sang isa ka M16 kag mga bala antes kuhaan sang retrato. Pareho kalaba lamang siya kag ang pusil nga ginpahulid sa iya. Ginpamatud-an ni Barangay Capt. Eulogio Almasa kag sang mga kaingod balay sang mga Galacio nga wala sang dala nga pusil kag mga bala ang bangkay ni Grecil nga ila nakita.

Ginapanindugan man ni Almasa nga indi mga katapu sang BHB si Grecil ukon sin-o man sa iya pamilya. Si Grecil bag-o gid lang nakatapos sang Grade 2 sa Simsimen Elementary School.

Sa wala'y kaluoy nga pagpatay kay Grecil, liwat nga ginapakita sang AFP ang brutalidad si-

Sundan sa "9 anyos nga bata..." sa pahina 9

Ka Satur, ginhilway na

Temporaryo nga ginhilway sang Korte Suprema si Rep. Satur Ocampo sining Abril 3, makali-gad ang 19 adlaw nga pagkahunong sa Western Police District. Ginman-du ini sang korte samtang ginatun-an pa sini ang petisyon ni Ocampo nga ibasura ang kaso nga *multiple murder* nga ginpasaka sang gubyer-no batuk sa iya sa Regional Trial Co-urt sa Hilongos, Leyte. Ang mandu nga ini ginabilang ni Ocampo kag mga abugado niya nga daku nga ka-dalag-an kag nagapakita nga malu-ya kag depektibo ang kaso nga gin-pasaka batuk sa iya.

Sa iya pagguwa sa karsel, liwat nga ginpamilit ni Ocampo nga ang mga kaso nga ginapasibangud sa iya malisyoso kag himu-himo lamang. Ginkastigo niya ang baraghal nga pagpang-ipit sa iya kag sa ginapa-munuan niya nga partido nga Bayan Muna. Siling niya, ang tanan nga ini kabahin sang plano sang rehimeng Arroyo nga isaylo sa iya kag iban pang progresibong pwersa ang aku-sasyon sa kampanya sang mga eks-trahudisyal nga pagpamatay sang mga pwersa militar, kag balabagan ang pangampanya kag ginapaabot nga kadalag-an sang Bayan Muna kag mga kapareho sini nga progresi-bong partido.

Sa pagbista sang Korte Suprema sadtong Marso 30, ginbuyagyag sang mga abugado ni Ocampo ang kabutigan sang mga kiha sa iya. Una gin-athag nila nga nakahunong si Ocampo sang kuno ginmandu ni-ya ang pagpatay sa 15 nga ginasus-petsahan ahente sang militar sa ku-bay sang BHB sa Leyte. Kag ikadu-ha, ginaakusahan nila ang mili-tar sa pag-pagguwa nga "ebi-densya" ang pala-reho nga kalabera nga gi-nasaylo-saylo lamang sa nagkalain-lain nga "mass grave" kag ginagamit sa nagkalain-lain nga kaso. Ginbuyagyag sang mga abugado ni Ocampo nga ang 67 nga kalabera nga kuno nakutkot sa Inopacan, Leyte ginamit na sadtong 2001 tubtub 2005 sa nagkalain-lain nga kaso batuk sa mga lokal nga aktibista. Suno sa mga dokumento ngsa nakalap sang Bayan Muna, sadtong 2000 nagpa-

saka si 1Lt. Rembert Baylosis sang 43rd IB sang kaso batuk sa mga ak-tibista bangud sa kuno nakutkot nga mga kalabera sa Baybay, Leyte. Ginbasura sang RTC ang kaso sad-tong 2005 bangud sa kawad-on sang basehan.

Ang mga kalabera sang lima ku-no nga mga biktima (sanday Domi-ngo Eras, Grego-rio Eras, Leonar-do Eras, Juani-ta Aviola kag Concepcion A r a g o n) nauna na nga "nakut-kot" sa Mon-terico, Bay-bay, Leyte s a d t o n g 2000, kag li-wat na naman nga "nakutkot" sa Mt. Sapang Dako, Inopacan, Leyte sadtong 2006. Pareho man nga mga "saksi" ang gingamit sa nabasura nga kaso sadtong 2000 kag sa subong nga kaso batuk kay Ocampo.

Ginkwestyon man sang Korte Suprema kon ngaa, makaligad ang masobra 20 anyos, subong pa lang nagpasaka sang kaso batuk kay Ocampo ang mga pamilya sang bik-tima subong nga nagapadalagan si-ya sa Kongreso. Suno pa sa isa ka mahistrado, ini "labaw nga makaki-libot kag makatilingala."

Sa iya pagsuma sa pagbista, ginsambit ni Chief Justice Reynato Puno nga mahimo balikan sang Kor-te Suprema kon may ara nga bastan-te nga basehan sa pagpasaka sang kaso batuk kay Ocampo.

Sa pihak sang paghilway kay Ocampo, nagpaandam si Jose Ma. Sison, konsultant sang NDFP sa su-gilanon pangkalinungan kag isa sa mga parehong akusado ni Ka Satur,

"9 anyos nga bata..." halin sa pahina 8

ni, ang kawad-on nila sang respeto sa interes sang mga sibilyan, pati sang mga bata, kag ang pagbastos nila sa internasyunal nga pagsulun-dan nga nagahatag-proteksyon sa mga di kombant.

Sa isa ka pahayag, nakig-unong si Gregorio "Ka Roger" Rosal, taga-pamaba sang PKP, sa pamilya sang biktima. Siling niya, "himuon sang BHB ang tanan sa abot-masaranggan sini agud maagum ang kataru-ngan kag pabayron sa ila mapintas nga krimen ang mga pasitang sul-dado nga nagpatay kay Grecil."

Ang pagpatay kay Grecil, pagbastos sa iya bangkay kag pagbinutig nahanungod sa sirkumstansya sang iya pagkamatay isa lamang sa ma-dugay nga maitom nga buluhaton sang militar. Pilit nga nagahimo sang kabutigan ang militar agud samaran ang BHB bisan pa nga kabay-lo sini ang kabuhi sang wala inugbato nga mga bata.

AB

nga indi pa gihapon sila pag-untatan sang rehimeng Arroyo.

Wala pa gani sila ginauntatan sang Malacanang kag mga idu-ido sini. Sa kaugot ni Justice Secretary Raul Gonzalez sa paghilway kay Ocampo, ginbastos niya ang Korte Suprema nga ginaakusahan niya sang "tuman ka espesyal nga pagtrato" kay Ocampo. Ginmanduan niya ang mga abugado sang estado nga magpasaka sang apila sa Korte Suprema para ibalik si Ocampo sa kulungan. Para tinguhaon nga masalbar ang kaso, ginseparar subong ni Solicitor General Agnes Devanadera ang kaso sang *multiple murder* sa 15 indibidwal nga kaso sang *murder*—isa sa kada ginpamatay kuno ni Ocampo.

Kadungan sini, padayon gihapon sa paghimo sang mga estorya ang AFP batuk kay Ocampo. Sa sulod sang sunud-sunod nga adlaw ginpagguwa sang militar nga may nakutkot naman sila nga "mass grave" sang kuno mga ginpatay sang BHB sa Hilongos, Leyte nga liwat ginaangot sa kongresista.

Sadtong adlaw nga paghilway ni Ocampo, gindala pa sang AFP ang pila ka residente sang Hilongos agud

maghiwat sang isa ka *press conference* batuk kay Ocampo.

Antes sini, nagpadihut man sang *press conference* ang AFP sa mismong adlaw sang pagbist sa Korte Suprema, kon sa diin nag-atubang sa midya ang nagapanabon nga si Julie Flores Sinohin, daan kuno ng katapu kag "hitman" sang BHB. Upod ni Sinohin ang nagapanabon man nga mga byuda sang mga ginpapatay kuno nanday Ocampo, upod sanday Teddy Casino, Liza Maza kag Rafael Mariano.

Isa pa ka peke nga saksi, si Cleotilde Peralta Aguilar, ang nagguwa sa midya kag nagsiling nga gingamit sang apat nga kongresista ang iya balay sa Bongabon, Nueva Ecija para planuhan ang mga pagpamatay.

Antes ini, nagpasaka na sang kaso nga *perjury* (pagbinutig sa mga upisyal nga dokumento) sanday Ocampo batuk sa peke nga mga saksi sang rehimen. Siling nila, imposible ang ginahambal sang mga ini bangud wala pa matukod ang Bayan Muna sadtong 1998, kag sadto naman nga 2001 wala pa natukod ang Gabriela Women's Party kag Anakpawis. AB

Eleksyon sa *party-list*, plano nga manipulahon sang Malacanang

Nagadali-dali subong ang Malacanang nga makuripon ang daku nga numero sang mga pwesto nga nakatalana para sa eleksyon sa *party-list*. Kasado na ang makinarya sa pagdinaya sang administrasyon para pat-uron tubtub 30 oposisyunista lang ang magadaug nga kongresista sang mga distrito. Ang ginapreparahan naman sini subong amo kon paano himuon nga paborable sa rehimen ang resulta sang eleksyon sa *party-list*.

Luwas sa tuyo nga mapunggan ang pagdaug kag pagdamu pa sang makuha nga pwesto sang mga progresibong partido, nagadali-dali subong ang Malacanang nga makapagil-ot sang mga maki-Arroyo nga grupong *party-list*. Ini para masiguro ni Arroyo nga kapot niya ang masobra 2/3 sang Manubo nga Panaligan kag mabasura liwat ang masunod nga kasong *impeachment* nga sigurado igapasaka batuk sa iya pag-abot sang Hulyo.

Agud mahimo ini, nagtukod ang Malacanang sang mga grupong *party-list* nga padalagnon sa eleksyon. Kag agud indi mabuyagyag ang mga kandidato nga ginapadalagan sang rehimen sa idalum sang sistemang *party-list*, hinali na lamang nagpagguwa ang Commission on Elections sining Abril 4 sang regulasyon nga nagadumili sa mga grupong *party-list* nga ihayag ang mga nominado nila. Ang mahigko ngs taktika nga ini sang Malacanang nabuyagyag si-ning karon lang sang isa ka kongresista nga gintuyo suhulan ni Arroyo nga magdalagan bilang kandidato sa gintukod sini nga grupong *party-list* kabaylo sang P5-20 milyon.

Antes sini, nabuyagyag na indi magnubo sa 11 partido ang gintukod kag ginagastuhan sang rehimeng Arroyo. Natumod nga sanday Undersecretary John Batara sang Office of External Affairs kag Director sini nga Melvin Mitra mismo ang nagtukod kag aktibo nga nagarekrut sang mga

myembro kag nominado sang pila sa natumod nga mga partido.

Lakip sa mga natumod nga partido "nga ginbuhian sang Malacanang" amo ang AKSA, Aangot Tayo, Akbay Pinoy, Agbiag, ANAD, Ahon Pinoy, Aangkat ka, Babae Ka, Biyaheng Pinoy, Kasangga, BANAT kag Kakusa. Sa mga ini, may ara nga direkta nga gintukod sang mga idu-ido ni Arroyo pareho sang AKSA ni Sec. Norberto Gonzales nga ginatawuhan sang iya utod. Ang BANAT naman gintukod sang Sigaw ng Bayan nga nagaserbi nga instrumento sang rehimen sa wala madayon nga *people's initiative*. Ang iban naman ginatawuhan sang mga anak sang mga pulitiko kag burukrata nga kadampig sang rehimen.

Kadungan sini, lubos nga wala'y huya naman nga gin-anunsyo ni Jovito Palparan nga magadalagan siya sa idalum sang grupong *party-list* nga Bantay (anay True Marcos Loyalist). Ang Bantay isa ka pasista nga organisasyon nga gintukod sang mga CAFGU kag grupong paramilitar. Tuyo sang pagdalagan ni Palparan ang pagpadayon sang iya kampanya batuk sa komunismo kag mga programa "kontra-insurhensya." AB

Dalok sa pondo

Ginagamit liwat ni Arroyo ang makaluluoy nga kahimtangan sang pumuluyo agud magtuga sang kahigayunan nga mangurakot. Sadtong Marso 24, ginmandu ni Arroyo ang pagpagguwa sang P1 bilyon nga pondo para kuno sa programa batuk sa gutom matapos nagguwa sa nagakalain-lain nga sarbey ang lapnagon nga kagulutmon sa pungsod. Ginhimo ini ni Arroyo matapos ulanon sang pakamalut ang iya pahayag nga ginauna pa sang mga ginagutom ang mga luho sangsa pagkain kag sa iya ipokrito nga pahayag nga pati siya nakaagi sang gutom. Nagaabot sa 53% sang mga pamilya nga ginsarbey ang nagsiling sila nagutman kis-a ukon masobra pa sining nagligad nga tatlo ka bulan.

Pagpabugal ni Arroyo, dulaon kuno niya ang kagulutmon sa sulod lamang sang anum ka bulan paagi sa mga programa pareho sang "food-for-work", "food-for-parishes" kag sang maanomalya nga "food-for-school". Lunsay mga paghatag-limos ini nga indi tubtub san-o makadula sang tunay nga mga ugat sang pagkalisod kag kagulutmon. Luwas diri lain pa ang matuod nga pagagamiton sang mga pondo nga ini. Ang pagpagguwa sang pondo para sa mga proyekto nga ini tiempo gid sa panahon sang eleksyon—kon sa diin ginakinahanglan sang iya mga idu-ido ang minilyun-milyon nga pondo para matadlong ang ila mga kandidatura.

Gintukod ni Arroyo ang Anti-Hunger Task Force agud tabunan ang pag-ilig sang pondo halin sa gu-

byerno pakadto sa makinarya pangkampanya niya kag sang mga kapartido niya. Gintalana niya sanday Health Secretary Francisco Duque III kag Agriculture Secretary Arthur Yap agud pamunuan ang *task force* nga ini kag mag-akto nga pagpanagtag sang pondo. Ang duha nga ini daan nga dalahig sa maanomalya nga pagpanagtag pondo sadtong nagligad nga eleksyon. Suno sa *task force* nga ini, pagagamiton nila ang P1 bilyong pondo agud maghatag sang pagkaon sa mga estudyante sa Grade 1 kag *preschool* sa mga pangpubliko nga buluthuan sa Metro Manila kag 10 pa ka prubinsya. Pero bangud wala sang klase, deretso sa mga ginikanan, manunudlo kag simbahan ang mga "benepisyo." Pareho sang ginalauman, nakamarka sa sinaku-sako nga bugas kag *noodles* nga natalana ihatag ang ngalan ni Arroyo. Lauman man sa mga pakitang-tawo nga seremonya sang pagpahatag ang pagtambong sang mga kandidato ni Arroyo.

AB

Anomalya sa pag-imprenta sang balota

Ang kumpanya nga ginkontrata subong sang gubyerno para mag-imprenta sang mga balota kag *election returns* (ER) para sa eleksyon sa Mayo amo man ang kumpanya nga nag-imprenta sang mga peke nga ER nga gingamit sa pagdinaya sa eleksyon sadtong 2004.

Ang kontrata ginhatag sang National Printing Office (NPO) sa kumpanyang Grand C Graphics nga wala ginpaagi sa rekisito nga *public bidding*. Si Felipe Evardone, direktor sang NPO, ang nagmaniobra para mahatag sa Grand C Graphics ang nasambit nga kontrata. Sadtong isa ka tuig ginsuguran na ni Evardone ang diskwalipikasyon sang iban nga

imprenta sa pagkontrata sa NPO.

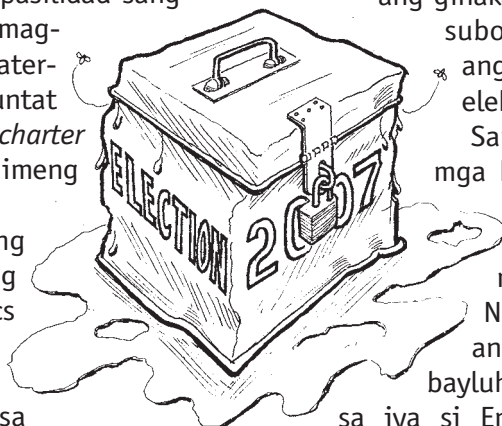
Madumduman nga dalahig si Evardone sa kontrobersya sang pagpagamit sa mga pasilidad sang gubyerno para mag-imprenta sang materyales para sa nauntat nga padihot nga *charter change* sang rehimeng Arroyo.

Paborito sang guban Arroyo ang Grand C Graphics bangud madugay na nila ini nga nakahimbon sa pila ka padihot. Ini man ang ginkomisyon sang Philippine Amu-

sement and Gaming Corporation (Pagcor) para mag-imprenta sang mga pangkampanyang materyales ni Gloria Arroyo sadtong 2004 gamit ang pondo sang ahensya. Ini liwat ang ginakatuwang ni Arroyo subong para dayaon ang nagahilapit nga eleksyon.

Samtang, bangud sa mga kaso nga ginaatubang ni Evardone kaangot sang mga anomalya sa NPO, napwersa man ang Malacanang nga bayluhan siya. Ginbulos sa iya si Enrique Agana, isa man ka tagakampanya ni Arroyo.

AB

Pasibangud sang militar, ginhimutig sang BHB sa ICR

Mabaskog nga ginahimutig sang Chadli Molintas Command (CMC) sang BHB-Ilocos-Cordillera Region (BHB-ICR) ang himu-himo nga istorya sang AFP nga nagatanum ang BHB sang marijuana sa Cordillera para pondohan ang rebolusyonaryong kahublagan. Siling ni Ka Martin Montana, tagapamaba sang CMC, nagaangkas ang AFP sa kabutigan sang US State Department sa pagpahadlok bahin sa iligal nga droga. Gasgas nga istorya sang militar nga kahimbong kuno ang BHB sa pagtanum kag pagbaligya sang iligal nga droga. Ginatum-ukan niya nga ang BHB ang may hugot nga polisiya nga nagadumili sa pagmanupaktura kag paggamit sang droga gani sa mga sonang gerilya sini wala sang mangunguma nga nagatanum sang marijuana.

Padayon nga edukasyon kag mapasensyuso nga pagbuyok sa pumuluho ang paagi sang BHB sa kampanya sini batuk sa pagtanum kag paggamit sang iligal nga droga sa mga sonang gerilya sang rebolusyonaryong hublag. Ginabuyok sang BHB ang mga indi pa organisadong mangunguma nga tilawan ang iban nga matarung nga paagi sa baylo nga magsaylo sa pagtanum sang marijuana para lang makuhaan sang pangabuhian. Ano man kabudlay ang ginabatas nila sa kabuhi, mas daku nga problema ang pagaatubangon nila kon sila mahunong. Ginapakita man sa ila nga indi man sila maggamit sang iligal nga droga masamad gihapon ang kabuhi sang iban nga kasimanwa.

Mga upisyal sang pulisya kag militar pa gani amo ang nagapondo, nagapatanum kag nagabaligya sang iligal nga droga sa Ilocos-Cordillera kag kilala ang mga ini sang pumuluho, siling sang CMC. Madugo ang ila banggianay bahin diri bangud sa daku nga pondo ang nakuha nila sa mga operasyon nga ini. Ang lapnagon nga produksyon kag baligyaanay sang iligal nga droga patimaan kon paano kagaruk ang nagaluntad nga reaksyunaryong sistema sang katilingban Pilipino, suno pa kay Montana.

Negros-NDF, nakig-isa sa mga mangunguma sang Hacienda Velez-Malaga

Nagpabutyag sang simpatiya si Ka Frank Fernandez, tagapamaba sang NDF-Negros sa nagabato nga mga mamumugon sa uma sang Hacienda Velez-Malaga sa Barangay Robles, La Castellana, Negros Occidental. Madugay na sila nga nagabato kag madamu na sa sila sang naagum nga kadalag-an pero ang mga ini ginadingot sa ila sang despotiko nga agalon nga mayduta nga si Roberto Cuenca.

Ginkundenar ni Ka Frank ang mga maniobra ni Cuenca agud pungan ang pagpanagtag sang duta sa 122 mamumugon sa uma nga 11 tuig na nga nagapakigbato para makadto sa ila ang duta nga ginhatag sa ila sa idalum sang Comprehensive Agrarian Reform Program (CARP). Siling niya, ginapakita lamang sini kon paano ka paltik ang repormang agraryo sang reaksyunaryong gubyrno. Sa amo man, ginapakita sini ang pagpakatiga sang mga daku nga agalon ngs mayduta sa rehiyon nga ginapamunuan sang mag-utod nga Mike kag Ignacio "Iggy" Arroyo batuk sa ano man nga sari-sari sang reporma sa duta.

Katuyuan sang mga agalon nga mayduta diri nga liwat palaparon ang ila mga pagpanag-iyang sang duta agud dugangan ang ila produksyon sang tubo. Lubos nga ginalauman nila nga liwat magabangon ang namatay nga industriya sang asukar bangud mataas subong ang presyo sini sa merkado kag may ara sila nga ginasaligan nga *demand* para sa produksyon sang ethanol, isa ka sari sang alkohol nga mahimo makuha sa tubo. Bangud diri, masako ang agalon nga mayduta sa pagbawi sang mga duta nga ginpanagtag na sa mga mangunguma.

Para mahimo ini, lakip sa mga maniobra ni Cuenca ang paggamit niya sang Malaga Cuenca Multi-Purpose Cooperative kag sang Hacienda Malaga Independent Workers' Union agud kontrahon ang mga nagabato nga mamumugon sa uma sa idalum sang Task Force Mapalad (TFM).

Tuso naman nga ginaduso sang mga kleriko-pasista nga may kapot sa TFM ang mga mamumugon sa uma sa mga gasgasan nga away kag pilit sila nga ginapapati kag ginapasalig sa paltik nga CARP sang reaksyunaryong rehimen. Ang TFM ginorganisa nanday Fr. Romeo Intengan kag Norberto Gonzales sang Partido Demokratiko Sosyalista sang Pilipinas (PDSP) agud tiplangon ang mga mangunguma para magsuporta sila sa CARP, masabotahe ang mga pagtinguha nga organisahon sila sa idalum sang matuod nga maki-mangunguma nga grupo kag ipahilayo sila sa programa sang tunay nga reporma sa duta sang pungsodnon-demokratikong kahublagan.

Sundan sa "NDF-Negros..." sa pahina 13

Malacanang, dalahig sa iskandalo bahin sa mga poste sang suga

DIREKTA nga naangot ang pinakamataas nga upisyal sang rehimeng Arroyo sa iskandalo bahin sa sobra nga pagpresyo sang mga poste sang suga nga gintukod para sa 12th ASEAN Summit sa Cebu sadtong Enero 2007. Luwas kanday Mandaue City Mayor Thadeo Ouano, Lapu-Lapu City Mayor Arturo Radaza kag 17 iban pa nga mga upisyal kag empleyado sang gubyrno, dalahig man sa kaso sanday Reynaldo Puno, Executive Director sang Road Users' Tax Board kag utod ni DILG Sec. Ronaldo Puno, kag si Defense Secretary Hermogenes Ebdane.

Suno sa mga report, gin-aprubahan ni Ebdane nga sadto tiglikum sang Department of Public Works and Highways ang pagtukod sang 30 poste sang suga sa Portofino, isa ka pribado nga *beach resort* sa Lapu-Lapu City. Gin-aprubahan sang iya departamento ang nagdaug nga *bidder* nga wala mag-agi sa husto nga proseso. Ginbakal sang DPWH halin sa China ang mga poste sang suga sa kantidad nga P1,400 tubtub P11,750 lang. Pero ginpagguwa sang DPWH nga P50,000 ang kada isa. Nagaabot pa ini sang P83,000-P224,000 kada yunit pagkatapos idugang ang mga gasto kuno sa instalasyon. Nagabalar sang P365.8 milyon ang 1,800 nga pangdekorasyon nga poste sang suga nga ginbutang sa mga syudad sang Cebu, Mandaue kag Lapu-Lapu. Nagaabot sa masobra 2,000% ang sobra nga pagpresyo sa kada poste.

Bangud wala sang alokasyon sa badyet para diri, ginmaniobra sang Malacanang sa pagkumplot kay Puno nga gamiton nga pangbayad para sa mga poste ang pondo halin sa Road Users' Tax.

Nagaatubang subong si Ebdane sang kaso nga pagdambong. Gilayon naman nga ginmandu sang Malacanang ang suspensyon kanday Ouano kag Radaza agud sila na lang ang matum-ukan kag indi na magdalum pa ang imbestigasyon kag mabuyagyag ang papel sang Malacanang sa iskandalo.

Kadungan sini, nabuyagyag man ang sobra nga pagpresyo sang DPWH sa 42 *surveillance camera* nga ginbutang sadto sa ginaagyan sang mga delegado sa *summit*. Nagabalar sang P90 milyon ang nasambit nga proyekto ukon P2.14 milyon kada isa nga kamera, samtang ang matuod nga balor sini ara sa P100,000 tubtub P250,000 lamang. Nagaabot sang P1.5 bilyon ang mga proyekto nga ginakaptan sang DPWH para sa *summit* nga pareho sang iban pa sini nga mga proyekto napun-an sang kagarukan.

May report man nga iligal nga pagsaylo sang P5 bilyon nga pondo pang-irigasyon agud gastuhah ang kampanya sang duha ka kandidato sa pagka-senador sang Team Unity, ang koalisyon nga gintukod sang mga pwersa nga maki-Arroyo.

"NDF-Negros..." halin sa pahina 12

Siling ni Ka Frank, ang tanan nga ini mapangtung sa kubay sang mga mangunguma kag mamumugon sa uma, bagay nga ginahimuslan sang daku nga agalon nga mayduta kag sang reaksyunaryong estado. Nagpanawagan siya sa tanan nga myembro sang TFM, Malaga Cuenca Multi-Purpose Cooperative kag sang Hacienda Malaga Independent Workers' Union nga maghiliusa, ihayag kag pamatukan ang ila kaaway sa sahi nga si Roberto Cuenca, ang mga mapanipilang nga promisa sang TFM kag mga tuso nga maniobra nanday Intengan, Gonzales kag bilog nga rehimeng Arroyo nga paaway-awayon sila. AB

Pilipinas, pinakadaku nga importer sang bugas sa Asia

NAGGUWA sa isa ka pagtuon sang IBON Foundation sining karon lang nga ang Pilipinas ang pungsod nga may pinakadaku nga ginaangkat nga bugas sa bilog nga Asia. Halin 1984 tubtub 1994, nalista nga 151,588 metriko tonelada nga bugas ang gin-import sang Pilipinas halin sa nagkalain-lain nga pungsod sa Asia. Suno ini mismo sa National Food Authority.

Labi nga nagalala ang amo nga problema sang nagpaidalum ang Pilipinas sa World Trade Organization. Ginatantya nga nagaabot na subong sa isa ka milyon nga tonelada sang bugas kada tuig ang ginabakal sang Pilipinas halin sa mga kaingod nga pungsod sini sa Asia ukon ha-

los 587% nga pagsaka.

Suno sa IBON, indi na ini katingalahan bangud sa pagnubo sang produksyon sang humay sining nakalipas nga dekada. Bunga ini sang padayon nga pagsunod sang Pilipinas sa liberalisasyon kag sang korapsyon sang rehimeng Arroyo. Isa ka halimbawa diri ang kakulangan sang irigasyon bangud ang pondo pang-irigasyon ginagamit sang rehimen para sa kampanya sini sa eleksyon.

Dugang pa, ang problema sa kakulangan sang duta sang mga mangunguma magaresulta labi pa nga kakulangan sang bugas sa pungsod kag paglala sang kagulutmon sa masunod nga mga tuig.

Pag-atras sang mga tropang Amerikano sa Iraq, gintalana

GINTALANA na lunsay sang Senado kag sang Manubo nga Panalagan sang Kongreso sang US sining Marso 23 nga paulion na ang mayorya sang mga tropang Amerikano pag-abot sang Marso 2008 kag ang iban pa antes ang Septyembre 2008. Lunsay dominado sang mga oposisyunista nga Democrat ang duha ka panalagan sang US Congress. Para labi nga makaserbi bilang presyur sa pagpauli na sang mga tropa sang US halin sa Iraq, ang \$122 bilyong badyet para sa pagpadayon sang mga operasyon sang US sa gera sa Iraq ginhigot man sang Kongreso sa pagsiguro nga matigayon ang iskedyul sa pagpauli na sang mga tropa nga ini.

Ang tikang nga ini ginasuportahan man sang pila ka senador kag kongresista nga Republican nga nagapamatuk man sa pagpadayon sang gera sa Iraq. Ang pagkapasar sini patimaan sang sobra nga pagkahamulag sang polisiya nga "gera batuk sa terorismo" sang gubyernong Bush. Pareho sa ginalauman, nagpamahug si Bush nga ibasura ang nasambit nga hagna.

Sa pihak sang malaparan nga anti-gera nga aksyong protesta sa bilog nga kalibutan, ginpadayon ni Bush ang pagpadala sang dugang nga 30,000 nga tropa sa Iraq. Pero padayon na ginapamilit sang mga anti-gera nga myembro sang Kongreso ang pagpauli sang mga tropa nga Amerikano kag ang pagtapos na sang gera sa Iraq.

Suno sa pinakaulihi nga mga report, nagaabot na sa 665,000 sibilyang Iraqi, 12,000 pwersang pangseguridad sang Iraq kag 3,500 tropa nga mananakup ang namatay sa gera. Nagaabot na sa \$200 milyon ang nagasto kada adlaw kag \$2 trilyon ang nauyang nga buhis sang pumuluyong Amerikano sa subong sang isa tubtub tatlo ka tuig nga pagpakig-gera sang US sa Iraq kag Afghanistan.

Mga Maoista sa Nepal, nagsumpa sa kabinete

LIMA ka pwesto sa kabinete sang transisyunal nga gubyerno sang Nepal ang pagakaptan sang Communist Party of Nepal (Maoista). Nagsumpa sadtong Abril 1 ang mga Maoista nga ginombrar bilang mga ministro sang kagawaran sang impormasyon, kauswagan lokal, planning and works, forestry, kag kababaihan kag mga bata.

Ang pagpungko sang lima ka Maoista sa kabinete nagasanto sa kasugtanan pangkalinungan nga nalab-ot pagkatapos maibagsak sang popular nga pag-alsa ang monarkiya ni Haring Gyanendra sadtong Mayo 2006. Ang tatlo ka pinakadaku nga partido sa koalisyon nga nagpamuno sa pag-alsa amo ang gintalanaan sang tig-lima ka pwesto sa kabinete.

Antes ini, sadtong Abril 2, upisyal nga nagapaidalum ang 83 nga tiglawas sang CPN-M sa 330-katawong parlamento sang Nepal. Ginatiglawas nila ang pinakapigos nga mga sektor sa Nepal: ang kababaihan, mga pungsodnon nga minorya kag ang pinakapigos nga sahi nga ginatawag untouchables. Gindeklarar nga pista-upisyal ang masunod nga adlaw agud sa pagkasadya sa bilog nga pungsod sang daku nga kadalagan nga ini.

Sa maabot nga Hunyo, pagapilion naman sang pumuluyong Nepali ang constituent assembly nga amo ang magadesisyon sa mangin pinal nga porma sang gubyerno kag katilingban sa Nepal. Pinakatampok sa mga isyu nga pagadesisyon sang asembliya ang lubos nga paglusaw sa monarkiya nga pangunahon ginapamilit sang CPN-M.

Mga penalidad nga ginapataw sa Iran, ginkundenar

MABASKOG nga ginkundenar kag ginpamatukan sang pumuluyong Iran kag ila mga kaalyado ang bag-o nga resolusyon nga gin-aprubahan sang United Nations Security Council sadtong Marso 23 nga nagapataw sang mga bag-o penalidad batuk sa pagpursiger sang Islamic Republic of Iran nga padayunon ang ila programang nukleyar. Siling ni President Mahmud Ahmadinejad, sa pihak sang Resolution 1747 "indi makapugol ang matawhay kag ligal nga programang nukleyar sang Iran bisan isa ka tion."

Una nga nagpataw sang mga pena ang UN batuk sa Iran sadtong Disyembre 2006. Sa atubang sang panindugan sang Iran, liwat na naman ini nga nagpataw sang mga pena sandig sa kagustuhan sang US kag sang mga alyado sini nga Britain, France kag Germany.

Sa nasambit nga resolusyon, ginadumilian sang UNSC ang mga internasyunal nga pangpinansya nga organisasyon kag mga pungsod nga maghatag sang pautng kag ayuda sa Iran. Ginapunggan man ang pagpagguwa sang mga propyedad sa bangko sang mga kumpanya kag indibidwal nga nagasuporta sa programang nukleyar sang Iran, kag ginapalapad ang listahan sang mga upisyal sang Iran nga ginpanaugan sang restriksyon sa pagbyahe kag pakigtransaksyon sa mga bangko. Ginadumilian man ang pag-eksport sang armas pakadto sa Iran.

Samtang ginapatuman sang UN ang nasambit nga silut, ginapasingki man sang mga special services sang US, Great Britain kag Israel ang ila mga pagpanabotahe sa teritorya sang Iran. Sadtong Marso 23, 15 elemento sang British Royal Marines ang gin-aresto sang mga pwersa pangseguridad sang Iran bangud sa iligal nga pagsulod sang mga ini sa kagatan sang Iran.

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon

Tuig XXXVIII Blg. 7

Abril 7, 2007

www.philippinerevolution.net

Editorial

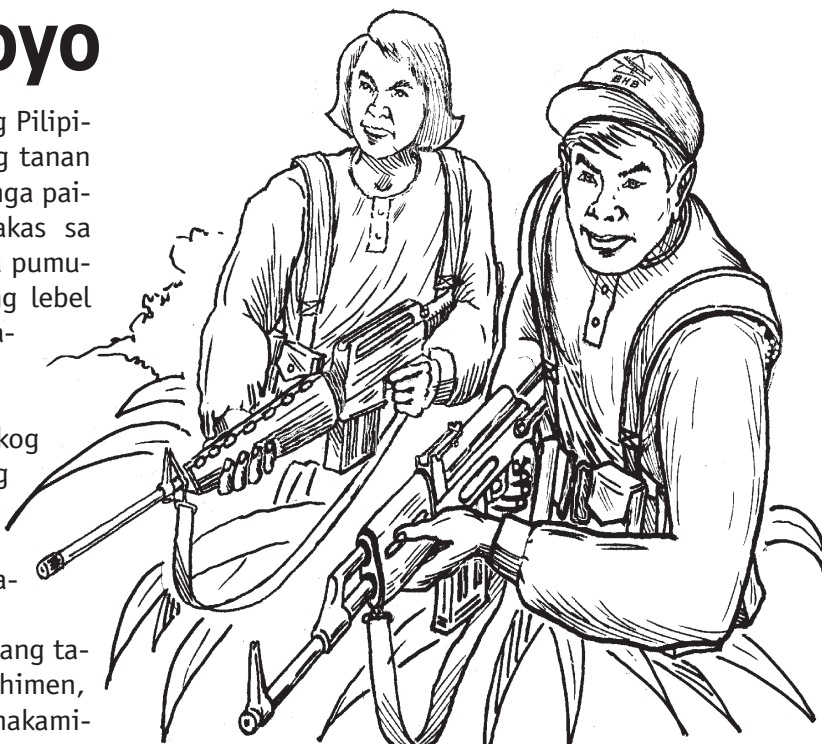
Gamiton ang armadong kusog batuk sa pasismo kag terorismo sang rehimeng US-Arroyo

Nagapanawagan ang Partido Komunista sang Pilipinas sa Bag-ong Hangaway sang Banwa kag tanan nga rebolusyonaryong pwersa nga labi pa nga paikiton kag palapnagon ang armadong paghimakas sa bug-os nga pungsod. Nagapanawagan man ini sa pumulu-yong Pilipino nga palaparon kag pataason ang lebel sang mga pangmasang paghimakas batuk sa naga-singki nga pasismo kag terorismo sang rehimeng US-Arroyo.

Paagi lamang sa tanan-nga-bahin kag mabaskog nga bunal sa rehimeng US-Arroyo masabat ang mainit nga handum sang pumuluyo nga tapus-on ang brutal nga pagginahum kag silutan ang mga lider kag yabi nga tapatuman sang mga pa-sistang polisiya sini.

Wala kaluoy subong nga ginatapna ni Arroyo ang tanan nga nagabuyagyag kag nagabato sa iya rehimen, labi na ang mga pwersa nga pinakaaktibo kag pinakamilitante sa pagbato. Desperado ini nga lutuson ang armado nga rebolusyonaryong kahublagan kag kag pahipuson ang hayag nga progresibo nga kahublagang masa, pati na ang malapad nga ligal nga oposisyon kontra-Arroyo. Sa desperado nga handum nga magdugay sa poder tub-tub 2010 ukon lampas pa diri, todo-todo nga nagasan-dig si Arroyo sa militar kag sa lapnagon nga paggamit sang kalakasan, kadungan sang malaut nga pagpapanip-lang, pagbinutig, pagpanuhol kag pagdinaya.

Ginahimo sang pasistang rehimen ang wala untat nga madakuan kag mapintas nga operasyon militar indi

lang sa mga ginadudahan nga baseng masa sang armadong kahublagan sa kaumhan. Ginatambakan subong sang mga tropang militar pati ang mga komunidad sang mga imol kag mga eskwelahan sa kasyudaran kon sa di-in mabaskog ang mga progresibo kag demokratikong organisasyon kag partido. Ginalagas kag ginaipit sang mga naga-operasyon militar ang mga aktibista kag ginapahug ang pumuluyo agud indi sila magsuporta sa mga organisasyon nga ini.

Kadungan man, wala untat ang kampanya sa pagpa-

***Mga tampok sa
isyung nga ini...***

**Mga aksyong militar
sang ika-38 anibersa-
ryo sang BHB** PAHINA 3

**Arroyo, nagkasala—
Permanent People's
Tribunal** PAHINA 4

Ka Satur, ginhilway na
PAHINA 9

Mga instruksyon sa paglilimbag

1. Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.

2. Pag-*print* sa istensil:

- a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
- b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
- k) I-click ang **Properties**
- d) I-click ang **Advanced**
- e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
- d) Ituloy ang pag-*print*

3. Hinihikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa *angba-yan@yahoo.com*